

Beszámoló Dévaványa város 2024-évi környezetvédelmi helyzetéről

Dévaványa Város Önkormányzatának Képviselő-testülete a környezet védelmének általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. törvény 46. § (1) bekezdés e) pontja, valamint az 51. § (3) bekezdése alapján Dévaványa Város 2024. évi környezetvédelmi helyzetéről, a lakóhelyi környezet állapotának alakulásáról való tájékoztatót az alábbiak szerint fogadja el. A beszámoló célja, hogy az érdeklődők információkat szerezzenek a település környezeti állapotáról, valamint megismerhessék az önkormányzat környezetvédelemmel kapcsolatos tevékenységét.

A környezeti problémák megoldásának stratégiáját Dévaványa Város Környezetvédelmi Programja, a település Local Agenda 21 Fenntartható Fejlődés Helyi Programja és a település Környezet-egészségügyi Akcióterve határozza meg. A Környezetvédelmi Program (2025-2030. évekre) felülvizsgálata 2025. szeptemberében készült el, amelyet jelenleg az illetékes Környezetvédelmi Hatóság véleményez.

1. Levegő minőség, légszennyezés

Dévaványa levegő minőségét a természeti tényezők (allergén növények) mellett elsősorban a mezőgazdálkodás, a szolgáltatóipar, a közlekedés és az emberi tevékenységek (lakossági tüzelés) határozzák meg.

Mivel a településen immissziós mérőhálózati állomás nem működik, így a település nem része az Országos Légszennyezettségi Mérőhálózatnak. A legközelebbi manuális légszennyezettséget mérő automata mérőállomás Szolnokon található, ami a nagy távolság miatt már nem tekinthető reprezentatívnak.

Ettől függetlenül, általánosságban elmondható, hogy a település levegőminőségét leginkább befolyásoló tényező a közlekedési tevékenységből származó égéstermékek kibocsátása, illetve a háztartásokban folyamatosan növekvő szilárd tüzelőanyag felhasználása és ezáltal a környezet terhelése.

A legnagyobb közlekedési eredetű légszennyező forrás a településen átmenő 4205 számú közút forgalmából ered, ezen kívül említést érdemel még a település belterületét csak kis részben érintő 4231 közút is, de a légszennyezettségi skálán messze nem éri el a határértéket.

Ezen kívül meg kell még említeni, hogy a burkolat nélküli földutakon a forgalom hatására száraz, csapadékmentes időszakban jelentős porterhelés is jelentkezik.

A településen kiemelt ipari, mezőgazdasági légszennyezőanyag kibocsátó nem található.

Mivel a várost a nagyobb forgalmú főútvonalak elkerülik, illetve a lakossági tüzelés is a téli időszakra korlátozódik, ezért Dévaványa és térsége az ország kevésbé szennyezett levegőjű részéhez tartozik.

2. Természet okozta légszennyezések, allergén növények

A légszennyezés egy sajátos forrása a pollenallergiát okozó gyomok (parlagfű és kisebb mértékben néhány fafaj) elterjedése. A pollenszezont a dél-alföldi régióban három főbb szakaszra lehet elkülöníteni. Az első tavasszal a fák virágzásakor kezdődik, a második májustól nyár közepéig tart, ekkor a fűvek és néhány gyomnövény okoz panaszokat. A harmadik pedig a július végétől ősziig tartó szakasz, amikor az üröm, a parlagfű és a libatopfélék szórják pollenjüket. A szélbeporzású, barkás fáktól és az októberig panaszokat okozó parlagfűig az allergizáló növények szezonjai egymásba érnek, így azoknak a pollen allergiásoknak, akik számos fajra érzékenyek, akár februártól október végéig is lehetnek tünetek.

A nagyszámú allergiás megbetegedés okozója nyár végén és kora ősszel érezteti hatását az arra érzékeny lakosság körében.

Leggyakrabban előforduló allergén növényünk a parlagfű, amely ellen a védekezés fő

szempontja az, hogy a virágzás, pollenképződés előtt kerüljön sor a növényzet teljes kiirtásra, az oldalhajítások képződésének megakadályozására.

Az önkormányzat elsősorban a fizikai eltávolítással védekezik a parlagfű megelőzésével szemben.

3. Meteorológiai helyzetértékelés

Dévaványa éghajlata mérsékelt meleg, száraz, kontinentális jellegű. Az évi napfénytartam 2000 óra körül alakul. Az évi középhőmérséklet 10,3-10,4 °C, a tenyészidőszaké 16,8-17,0 °C. A települést a szélsőséges hőmérsékleti ingadozás jellemzi, az évi abszolút hőmérsékleti maximumok átlaga 34,1-34,4 °C, a minimumoké -16,7 °C.

A csapadék évi mennyisége 540-570 mm körül alakul és egyenetlen eloszlású. A térség uralkodó széliránya É-ÉK-i, illetve D-i. Az átlagos havi szélsőbesség viszonylag állandó, az év folyamán 2,5 és 3,5 m/s között változik. A külterületen mért értékek több mint 0,5 m/s-mal meghaladják a belterületen észlelteket.

Az Országos Meteorológiai Szolgálat (OMSZ) elemzése szerint az országos átlaghőmérséklet 1,15 fokot emelkedett 1901 óta. 2024. volt az első olyan naptári év, amikor a globális hőmérséklet több, mint 1,5 Celsius-fokkal (pontosan 1,55 °C-al) tért el, az iparosodás előtti (1850–1900 közötti) átlagtól.

Dévaványa – országon belül - a hőmérséklet emelkedés szempontjából a közepesen kitett területek közé tartozik. A felmelegedés tendenciája egyértelműen megállapítható és érezhető, azonban a hőmérséklet emelkedés a változásnak csupán az egyik tünete. Bizonyos szélsőségek gyakoribbá váltak térségünkben – kevesebb napon hullik csapadék, nőtt az aszályhajlam – amely az emberi egészségre, a környezetre és minden termelő szektorra hatással van.

(Forrás: HungaroMet – Magyar Meteorológiai Szolgáltató Nonprofit Zrt.)

4. Talajállapot

Dévaványa a térség egyik legkedvezőtlenebb talajadottságokkal bíró területe, ugyanis a síkvidék nagyobb része a folyók hordalékkúpjaként jött létre.

A felszint 20-50 m vastag folyóvízi üledék takarja, azokon ment végbe a talajképződés.

A talajok zömmel közepes, illetve rossz vízbefogadó-képességűek, erősen víztartóak.

A magasabb helyzetű folyóhátak és hordalékkúp maradványok közé zárt területek talajképződési folyamatai közül a sztyeppesedés, rétiesedés feltételeinek feleltek meg elsősorban a környezeti adottságok. Talajai többnyire sztyeppesedő réti szolonyecsek és szolonyeces réti talajok. A szikes talajok a mezőgazdasági termelésre kevésbé alkalmasak. Talajképző kőzetük áthalmazott lösz, fizikai talajféleségük agyagos vályog. A vályogtalajok mellett a szikes agyagos- iszapos felszín a jellemző. A magas és legmélyebb térszín közötti területeket réti talajok borítják. A rétiesedő öntés talajok a folyóvizek és holtágak keskeny szegélyét borítják. Rossz vízelvezető képességük miatt felületükön gyakran keletkeznek vízállások, belvizek, ami a szikesedés folyamatát (réti szolonyec talaj kialakulását) indította el.

Dévaványa város közigazgatási területén kiváló termőhelyi adottságú szántóterület nem található. Kiváló termőhelyi adottságú erdőterület övezete a határ kisebb, jelenleg is erdő művelési ágú foltjai.

5. Felszíni és felszín alatti vizek, vízminőség-védelem

5.1. Ivóvíz

A település jó minőségű ivóvízzel történő ellátása az Alföldvíz Regionális Víziközműszolgáltató Zrt. rendszer hálózatáról van biztosítva. Az ivóvíz minőségi követelményeinek, az ellenőrzés rendjének szabályozása értelmében az ivóvíz minőségét az üzemeltető Alföldvíz Zrt., valamint a közegészségügyi hatóság rendszeres ellenőrzés keretében vizsgálja.

A vízminőség folyamatos fenntartása érdekében a szükséges vízkezelési intézkedések és azok végrehajtása (mosatás, fertőtlenítés, stb.) rendszeres időközönként megtörténnek.

A közüzemi ivóvíz rendszeres kontrollja (üzemeltetői, hatósági), a szükség esetén tett intézkedések eredményeként városunkban a vízminőséggel összefüggésbe hozható egészségkárosodás nem fordult elő. Az egy lakosra vonatkozó ivóvízfogyasztás kb. 25-30 m³ /év-ben határozható meg.

A vízhálózat elöregedése alkalmanként vízminőségi gondokat okoz, a helyenként elavult vezetékrendszer hibájából vízveszteség keletkezik.

Az Alföldvíz Zrt., mint a településen lévő víziközmű rendszer szolgáltatója 2024. évben elkészítette 15 évre kiterjedően a település Gördülő Fejlesztési Tervét (2025-2039). A gördülő fejlesztési terv egy többéves, dinamikus terv, amely a víziközmű-rendszerek (ivóvíz-ellátás, szennyvízelvezetés és -tisztítás) komplex, hosszú távú fejlesztését foglalja össze. Ez a terv folyamatosan frissül, és az aktuális felújítási, pótlási, illetve fejlesztési feladatokat tartalmazza a megvalósítás tervezett időtartamával együtt, hangsúlyt fektetve a víziközmű-hálózat állapotának megőrzésére és fejlesztésére.

5.2. Strandok, fürdők

A Dévaványa Gyógyfürdő és Ifjúsági tábor minősített gyógyvízzel fogadja a kikapcsolódni, illetve gyógyulni vágyó betegeket. Nyári szezonban termálmedence, tanmedence, úszómedence, gyermekmedence áll rendelkezésre a fürdőzők számára. A medencék összességében minden elvárható közegészségügyi előírásnak megfelelnek, a termálvizes medencék naponta töltődnek és ürítődnek. A hidegvizes medencék folyamatos vízvisszaforgatással és megfelelő tisztítással üzemelnek.

A vízfelhasználást a közegészségügyi és környezetvédelmi hatóság folyamatosan ellenőrzi, a strand üzemelésének közegészségügyi akadályai nem voltak.

A kitermelt termálvíz potenciálisan szennyező forrásnak tekintendő, így a fürdőhasználati vizek felszíni vízfolyásba történő elhelyezése is csak megfelelő ellenőrzés mellett történhet. A strandfürdő potenciális szennyvíz kibocsátó ezért szennyezéscsökkentésre kötelezett. A szennyezés csökkentése önellenőrzés mellett biológiai eszközökkel a Túréri-tóban valósul meg, szennyvízbírság kiszabására nem került sor.

Dévaványa város területén kijelölt természetes vízi fürdőhely (szabadstrand) nincs, a bányagödrökben és a belvízelvezető csatornarendszerekben továbbra is tilos a fürdőzés.

6. Hidrológiai helyzetértékelések

Dévaványa hidrológiai helyzetét leginkább a csapadékhullás határozza meg.

A terület gyér lefolyású egyszerre belvízveszélyes és vízhiányos terület. Kora tavasszal a felesleges vizek elvezetésének problémája jelentkezik, míg késő nyáron bekövetkezik a felszíni területek vízhiányos állapota. Jelentősen befolyásolja a település felszín alatti vízkészletének helyzetét területének árvízszint alatti mélyfekvése.

A csapadékvíz csatornarendszerek belterületi korszerűsítése jelentős mértékben csökkentette a vízkiöntés okozta kitérttséget.

7. Talajvíz állapotok

Talajvíz akkor keletkezik, amikor a csapadék vagy egyéb felszíni víz beszivárog a talajba. A talajvíz szintje évszaktól függően változik, így a tavaszi olvadás hatására, illetve ősszel a jelentős mennyiségű csapadék miatt megnövekszik a talajvízszint. Bár az elmúlt években nagyobb mennyiségű hó nem esett, az éves ingadozás akár egy-két méter is lehet. A talajvíz távolsága a felszíntől mérve átlagosan 6-7 méterre tehető, mennyisége nem mérhető.

8. Belvízmentesítés, vízkárelhárítás

Dévaványa területe az 55. sz. Réhelyi belvízrendszer területén fekszik. A város csaknem teljes igazgatási területe belvízjárta terület. A 18/2003. (XII. 9.) KvVM – BM együttes rendelet határozza meg a települések ár- és belvíz veszélyeztetettségi alapon történő besorolását, mely alapján a település a közepesen veszélyeztetett - „B” kategóriába tartozik.

A belvíz kialakulásának esélyét növelik az erre hajlamos, rossz vízelvezető képességű talajok, a magas talajvízszint, másrészt a külterületi csapadékvízelvezető rendszer rossz állapota is, mely a vízelvezetést akadályozza, elhúzódhatnak a belvizes időszakok. A város belterülete fokozottan belvíz érzékeny a befogadói viszonyok miatt is, és a jelentősebb csatornák kizárólag végszelvényeivel „érintkeznek” a belterülettel.

A belterületi belvízelvezető csatornák és árkok nyomvonalán a felügyeletet a DÉVA-SZOLG Közhasznú Nonprofit Kft. látja el és szükség esetén az átfolyási akadályok és egyéb szennyeződések azonnal eltávolításra kerülnek. A vízkormányzó műtárgyak, zsilipek és átereszek a megadott üzemelési rend szerint működnek.

A belvízérzékenységet jelentősen javította a 2022-ben átadott 26.000 m³ víz befogadására alkalmas „havária jellegű” Homokbánya utcai záportározó, mely szükség esetén a város északi részét képes mentesíteni a nagymennyiségben egyszerre lehulló csapadéktól, valamint feladata többek közt a vízbő és vízhiányos időszakok kiegyenlítése.

A belterületi program folytatásával, illetve a külterületi rendszerek felújításának bevonásával eredményes vízgazdálkodás alakítható ki.

9. Felszíni vizek

A térség meghatározó felszíni vizeit a Sebes-Körös, a Berettyó, a Hármaskörös és a Hortobágy-Berettyó, azonban Dévaványát egyik folyó sem érinti közvetlenül. A település csatornákkal sűrűn behálózott, jelentősebb mellékvíze a Folyáséri-főcsatorna és a Nagyéri-mellékcsatorna. Ezek mellett említésre méltó még a Doszta-Felsőréhelyi összekötő-csatorna, a Nagyködmönös-Görbesziget-Cserepesi mellékcsatorna és a Sártó-Gabonás mellékcsatorna. Öntözési igény felmerülése esetén öntözővízzel a Dévaványától délre eső külterület látható el a Sebes-Körös szórvány öntözőrendszerből. A szórvány főműveinek vízkészletét a Hármaskörös Békésszentandrás feletti bögéjéből nyeri a Folyáséri hullámtéri tápcsatorna és gravitációs zsilip segítségével.

A vizek helyben tartása és az öntözés kihasználása a mezőgazdaság elemi érdeke, így a klímaváltozás hatására évről-évre felértékelődik a jelentősége.

Dévaványa területe felszíni vízállásokban nem bővelkedik, legjelentősebb állóvízfelületei a Túr-éri tó, az egykori téglagyári bányagödör területén létrejött horgásztó (Ványai LógaTó), és a belterület K-i határában fekvő ú.n. Szikes-tó, időszakos vízállásos terület.

A víz helyben tartását segíti elő a „Zöld szív projekt II. – Dévaványa”, melynek keretében két esőkert létesül.

10. A szennyvízelhelyezés

A település egésze vezetékes szennyvízgyűjtő hálózattal ellátott, a szennyvíz kezelés a helyi szennyvízgyűjtő telepen történik. A kiépített hálózatra az Alföldvíz Zrt. nyilvántartása szerint a kötelezettek 93%-a kötött rá.

A településen egyéni vállalkozó végzi a nem közművel összegyűjtött háztartási szennyvíz szállítását. Az egyedi szennyvízgyűjtő aknák vízzáróságának ellenőrzése folyamatos.

A szennyvízhálózatra nem csatlakozott vízhasználónak talajterhelési díjat kell fizetni, melyet a helyi adóiroda kezel.

A városi szennyvíztisztító telepet 1988-ban építették, melyet az évek alatt folyamatosan bővítettek majd legutolsó rekonstrukciója 2023. decemberében zárult. A beruházás célja a kapacitás bővítés, technológiai korszerűsítés, valamint a meglévő szennyvízcsatorna-hálózat legelavultabb részeinek javítása volt. A tisztítás során keletkező iszapot mezőgazdasági területen hasznosítják.

11. Hulladékgazdálkodás, hulladék-kezelés

11.1. Hulladék gyűjtés

A Magyar Állam a hulladékról szóló 2012. évi CLXXXV. törvény 53/A. § alapján az állami hulladékgazdálkodási közfeladat gyakorlásának jogát 2023. július 1-jei hatállyal koncesszióba adta a MOL Magyar Olaj- és Gázipari Nyilvánosan Működő Részvénytársaság (a továbbiakban: Koncesszor) részére.

A Koncesszor pályázati eljárás során választotta ki a régiókoordinátorokat. A Tisza régióban a TAPPE Kft. lett a feladattal megbízott koncesszori alvállalkozó.

A Koncessziós rendszerre történő átállással változott a begyűjtött hulladék végpontokra történő beszállítása. A településről begyűjtött vegyes kommunális hulladék, valamint a szelektív hulladék a szeghalmi átrakóba, az elkülönítetten gyűjtött üveghulladék a békéscsabai válogatóba, a lomhulladék a békéscsabai lerakóba, a zöldhulladék pedig a békéscsabai komposztálóba került.

A 2024-es évben 2 alkalommal került sor lomtalanításra.

A 2024-es évben a településről begyűjtött hulladékok mennyisége az alábbiak szerint alakult:

2024. év	Mennyiség	Mennyiségi egység
Kommunális (vegyes) hulladék	1223,051	tonna
Szelektív hulladék	162,570	tonna
Zöldhulladék	161,628	tonna
Lomhulladék	56,040	tonna
Üveghulladék	8,140	tonna

11.2. Lakossági gyűjtőpontok

A Dél-Alföldi Regionális Hulladékgazdálkodási Rendszer Önkormányzati társulás (DAREH) programjában Európai Uniós támogatásból 2016-ban elkészült a települési hulladékudvar. A hulladékudvar üzemeltetését 2018 –ban a Global Refuse Nonprofit Kft. kapta meg a közszolgáltatótól.

A hulladékgyűjtő-udvarba csak az olyan elkülönítetten gyűjtött hulladék szállítható be, amely a háztartásokban életvitelszerűen keletkezik és megfelel az átvevő által támasztott üzemviteli követelményeknek.

A Dévaványa, Kisújszállási út 41. szám alatt lévő volt téglagyár területén kihelyezésre került 4 db ruhagyűjtő konténer, illetve a település lakosainak lehetősége van az öblösüvegek, valamint a téli szezonban összegyűlő salak leadására is.

Míndezeken felül a Bethlen Gábor utcai piacterületén kihelyezésre került 4 db ruhagyűjtő-, illetve 1 db használt olaj gyűjtő konténer is.

11.3. Hulladékgyűjtő és kezelő művek

Dévaványa településen egy felhagyott szilárdhulladék lerakó van, amely az 1992-2002. közötti időszakban működött, majd a környezetvédelmi hatóság határozata alapján 2002-ben bezárásra került és a Délkelet-Alföld Regionális Hulladékgazdálkodási rendszer (DAREH) keretein belül a rekultivációját is elvégezték. A rekultiváció egy ütemben, végleges zárással történt. A területen felhalmozott hulladékok egy hulladéktestbe kerültek, és a műszaki védelmi rendszer kiépítésre került.

A Hatóság által meghatározott 10 éves utógondozási periódus a 2015-2024. közötti időszakra terjedt ki, tehát már lezárult. Az utógondozási idő alatt 4 db monitoring kút mintázását végezték, mely kutak 2025. június hónapban a jogszabályi előírásoknak megfelelően megszüntetésre kerültek.

A régi települési dögtelepet (709 hrsz) 2015-ben rekultiválták. Az ingatlanra 2035. január 31. napjáig vízkivételi, és vízfelhasználási tilalom, illetve mezőgazdasági művelési tilalom került bejegyzésre a földhivatalnál. A dögtelep monitoring kútjai a rá vonatkozó jogszabályi előírásoknak megfelelően szintén eltömedékelésre kerültek 2025. június hónapban.

A kedvtelésből tartott állatok tekintetében együttműködési megállapodás került megkötésre Gyomaendrőd Város Önkormányzatával az állati eredetű hulladék kezelésére vonatkozóan, így 2022. július 1-jétől a város közigazgatási területén befogott kóbor, valamint elhullott állatok a gyomaendrődi gypmesteri telepre kerülnek átszállításra.

Egyéb esetben a haszonállattartók kötelesek az ATEV Fehérjefeldolgozó Zrt.-vel egyéni szerződéseket kötni az állati eredetű hulladék elszállítására vonatkozóan.

A BOKOMPOSZT Zrt. üzemeltetésében lévő komposztáló telepen történik a zöldhulladék hasznosítása. Az üzemeltető feladata, hogy fő tevékenysége mellett eleget tegyen az önkormányzat és a lakosság által beszállított zöldhulladékok komposztálás útján történő újrahasznosításának.

11.4. Illegális hulladéklerakó helyek megakadályozása

Dévaványa Város Önkormányzatának Képviselő-testülete helyi hulladékgazdálkodási tervében (HHT) célul tűzte ki, hogy az illegális hulladéklerakás megakadályozása érdekében minden törvényes eszközt és lehetőséget felhasznál a jelenség megakadályozására.

Az illegális hulladékelhagyást megelőző önkormányzati eszközrendszer:

- A hulladékkezelési közszolgáltatást minden lakott ingatlanon kötelező igénybe venni.
- Szelektív hulladékgyűjtési program alapján a sárga kukába gyűjtött (műanyag, papír és fém-csomagolási háztartási hulladékok) anyagok összegyűjtése.
- Az ingatlanokról, a település közterületein levágott gallyak, nyesedékek, valamint a kaszálékok folyamatos összegyűjtése.
- Környezet őr alkalmazása, aki a település egészét felügyeli,
- Közmunkaprogram bevonása.

12. Zajvédelem

A környezeti állapot minőségét befolyásoló tényezők közül egyre inkább meghatározóvá válik a környezeti zajterhelés mértéke.

A település zajhelyzetét alapvetően a közlekedés határozza meg, ezen belül is a legnagyobb részarányt a közúti közlekedés képviseli.

Déaványa központjában kettő – 4205. és 4231. számúak – összekötő út is keresztülhalad. Számolni kell továbbá a vasút, és az állomás zajterhelő hatásával is.

A 25/2004. (XII. 20.) KvVM rendelet előírásainak megfelelően végzett számítások alapján a 4205 számú közút belterületi szakasza mentén a kialakuló zajterhelés nem haladja meg a határértékeket a gazdasági területek, és a vegyes területek esetén, de a lakóterületek esetén határérték feletti zajterhelés is előfordulhat, mely a forgalom növekedésének köszönhető.

A vasúti mellékvonal forgalma csak a nappali időszakban okoz zajterhelést, de ennek mértéke igen alacsony, üzemi tevékenységből tiltást eredményező zajvédelmi hatósági eljárásra pedig nem került sor.

Összegezve az előzményeket, a település életében elsősorban az átmenő közúti közlekedésből származó zaj jelent kisebb mértékű megterhelést, de ez ellen a növényzeti lefedettség növelésével, illetve fatelepítéssel lehet védekezni.

13. Természetvédelem, zöldterület, klímavédelem

Tájföldrajzi szempontból a település két kistáj területén fekszik, az Alföld, mint nagytáj, Berettyó–Körös-vidék tájegységén belül. A közigazgatási terület nagyobb része a Déaványai-sík kistáj része, ami a Körösök és az egykori Berettyó által határolt vidék Nagy-Sárréttől Ny-ra eső része.

A külterületi zöldfelületi rendszer elemei általában a különböző rendeltetésű erdők, gyepesek, galériaerdők, mezővédő erdősávok, fasorok. A belterületi zöldfelületi rendszert pedig elsősorban a közparkok, kertek, temetők, sportpályák, utcai fasorok képezik.

A klímaváltozás elleni küzdelem alapvetően két módon közelíthető meg. A nehezebb feladat a klímaváltozás ütemének lassítása, melyet a mitigációs célkitűzések szolgálnak. A másik elkerülhetetlen, rövid távon is eredményesebb feladatunk az adaptáció, azaz alkalmazkodás a klímaváltozás hatásaihoz.

14. Védett természeti értékeink

A Déaványa területén jelenleg nincs helyi jelentőségű védett természeti terület vagy természeti emlék.

A természeti adottságokat tekintve a térség természet földrajzilag nagyjából egységes területet alkot.

Déaványa határában terül el a "második Hortobágy", a hatalmas, gyógynövényekkel teli ősgyep, amely a Körös-Maros Nemzeti Park természetvédelmi területe, és számos védett állat- és növényfaj élőhelye. A terület kiemelkedő természeti értéke a tűzok, amelynek védelme érdekében itt hozták létre 1975-ben az európai hírű Tűzokrezervátumot.

A kunhalmok a legrégebbi ember alkotta kultúrtörténeti emlékeink. A természet védelméről szóló 1996. évi LIII. törvény erejénél fogva (ex-lege) a település közigazgatási területén található kunhalmok országos jelentőségű védettséget élveznek, természeti emlékek minősül valamennyi kunhalom.

Déaványa közigazgatási területén belül összesen 114 db kunhalom található. A kunhalmok legtöbbje sajnos erősen beszántott, mindössze néhány méteres kiemelkedésük jelzi

jelenlétüket. A halmok részben természetvédelmi, részben régészeti okok miatt védettek, de a közigazgatási területen több halom mindkét ok miatt védett.

Az elmúlt évtizedek intenzív tájhasznosítási, tájgazdálkodási formáinak következtében – az ország más részeihez hasonlóan – számos táji-, természeti érték semmisült meg, illetve szenvedett el maradandó károsodásokat. A megmaradt természeti értékek védelme kiemelt feladat, melynek tudatos megőrzése érdekében az állam folyamatosan élőhely kezelési fejlesztéseket és fenntarthatósági programokat támogat.

15. Zöldterület gazdálkodás

Déaványa esetében a zöldfelületi rendszer jellegzetessége elsősorban a településszerkezettől függ. A településen két jellegzetes zöldfelületi csoport állapítható meg, a belvárosi/belterületi zöldfelületek, illetve közparkok és a külső zöldgyűrű.

Déaványán - csakúgy, mint a hasonló adottságú településeken - a közhasználatú zöldfelületi struktúra nem kiegyensúlyozott, hiszen a városközpont több és magasabb minőséget képviselő közhasználatú zöldfelülettel rendelkezik.

Ezekről a zöldfelületekről elmondható, hogy többnyire jó minőségű növényanyaggal rendelkeznek, több közülük ligetes, árnyas pihenőhelyként funkcionál, míg mások inkább fásított területként töltenek be a városi ökológiában fontos szerepet.

A településen összesen 4 játszótér van jelenleg, amelyek a város különböző pontjain helyezkednek el, ezzel kedvezve a lakók számára, továbbá kialakítás alatt van egy komplex játszótér is a „Zöld szív projekt II. – Déaványa” elnevezésű beruházás kapcsán, amellyel a belvárosi zöldfelületi egységek minősége megnövekedhet, a városi klímadottságok pedig javulhatnak.

A beszámolót összeállította: Déaványa Város Önkormányzatának műszaki irodája